YM/lisäselvitys (Jussi Kauppila) HE 141/2022 vp 17.11.2022

Hei

Ohessa juuri tullut pöytäkirjaluonnos, jossa on komission kanta vesipohjaisella dispersiolla valmistettujen tuotteiden kuulumisesta SUP-direktiivin soveltamisalaan.

Komission näkemys on sama, minkä ympäristöministeriö toi esille täydentävässä vastineessaan valiokunnalle 11.11.2022: **vesipohjaisella dispersiolla valmistetut tuotteet kuuluvat direktiivin soveltamisalaan (komposiitti)muovituotteina, jos ne sisältävät muuta kuin luonnon polymeerejä.**

Alla google-käännös pöytäkirjan siitä osasta, joka käsittelee muovin määritelmää ja mm. vesipohjaista dispersiota.

Yt. Jussi K

Soveltamisala: muovituotteiden määritelmä
Asetuksen säännökset koskevat taulukon 1 tuotteita, jos ne koostuvat kokonaan tai osittain muovista. Muovituotteen määritelmä on jo määritelty direktiivissä 2019/904. Yksityiskohtainen kuvaus määritelmästä ja sen selitys on Euroopan komission asiaa koskevissa ohjeissa18. Tässä korostetaan joitakin määritelmän osia, joita on tärkeää korostaa tai selittää tarkemmin. Muovi on "Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1907/2006 3 artiklan 5 kohdassa tarkoitetusta polymeeristä koostuva materiaali, johon on saatettu lisätä lisäaineita tai muita aineita ja joka voidaan käyttää lopputuotteiden päärakennekomponenttina, lukuun ottamatta luonnonpolymeerejä, joita ei ole kemiallisesti muunnettu”. Maalit, musteet ja liimat jätetään direktiivin 2019/904 soveltamisalan ulkopuolelle polymeerimateriaaleina, jos ne eivät muodosta merkittävää rakenneosia. Polymeeripinnoitteita ja suojakerroksia voidaan pitää tuotteen tärkeimpänä rakenneosana, sillä juomakuppien ja elintarvikepakkausten tapauksessa tuote ei voi toimia (pidättää tai pakata vettä tai rasvaisia aineita) ilman tätä estettä.
Direktiivissä 2019/904 määritellyn muovituotteiden määritelmän ja soveltamisalan mukaan asetuksen soveltamisalaan kuuluvat myös komposiittimateriaaleista valmistetut tuotteet, kuten paperi tai muut (luonnon)materiaalit, jos niihin on lisätty muovia. Esimerkiksi vuorauksena, pinnoitteena, jolla on vettä ja rasvaa hylkivä vaikutus, tai siinä tapauksessa, että muovia käytetään sideaineena pitämään muiden materiaalien kuidut yhdessä. Tämä tarkoittaa, että myös polymeerilakkojen ja/tai vesidispersion levitys päällystysmenetelmillä ja painoprosesseilla kuuluu asetuksen piiriin. Muovien osittaiselle käytölle ei ole nimenomaisesti asetettu alarajaa.

Kaikki kertakäyttötuotteet ja pakkaukset, joiden päärakenneosa on muovia (esimerkiksi vesi- tai rasvasulku), kuuluvat siis käytetyn muovin määrästä riippumatta järjestelmän piiriin. Asetuksen piiriin kuuluvat myös esimerkiksi bambu- tai maissikuiduista valmistetut pakkaukset, joihin on lisätty muovia. Tämä koskee myös biohajoavista muovista valmistettuja tuotteita, kuten PLA.19
Käytännössä kaikki materiaalit, joita voidaan käyttää (kuumien) ruokien ja juomien kertakäyttöpakkausten valmistukseen, sisältävät synteettisiä polymeerejä, jotka on sisällytetty joko itse materiaaliin tai sen pinnalle. Käytännössä asetuksen soveltamisala kattaa siis käytännössä kaikki kertakäyttöiset kupit ja pakkaukset. Tämä tekee asetuksesta myös tehokkaamman täytäntöönpanon ja petosten ehkäisyn kannalta.

Selitys muovit paperissa ja kartongissa
Pahvin ja paperin tuotantoprosessissa käytetään prosessilisäaineiden lisäksi myös muita synteettisiä polymeerejä, joilla saadaan pahville ja paperille tiettyjä teknisiä ominaisuuksia, jotta pakkauksesta saadaan vettä ja rasvaa hylkivä niin, että se soveltuu. suoraan kosketukseen juomien ja elintarvikkeiden kanssa.
Polymeerien levitys voi tapahtua kolmella tavalla:
■ Suulakepuristuspinnoitteiden ja -laminaattien levitys, jotka muodostavat fyysisen kerroksen kartongin ja paperin pinnalle;

■ lakkojen ja/tai vesidispersion levittäminen pinnoitusmenetelmillä ja painoprosesseilla;
■ Pahvin ja paperin käsittely lisäämällä erilaisia kemiallisia aineita, joka tapahtuu joko massanvalmistuksen aikana tai jälkikäsittelynä.

Tämän tyyppisiä tekniikoita käytetään myös muissa sellupakkauksissa, kuten sokeriruokosokerissa. Suurin ero muovipinnoitteiden ja muiden sulkutekniikoiden, mukaan lukien vesidispersio, välillä on, että muovipinnoitteilla on kiinteä muoto ennen levittämistä. Materiaali voidaan sulattaa levityksen aikana, mutta kuitumateriaalille levitetty kerros on jäähtymisen jälkeen kiinteän muotoinen. Tämä johtaa komposiittimateriaalin luomiseen. Muut sulkutekniikat, mukaan lukien vesidispersio, toimivat nesteillä, jotka on joko osittain tai kokonaan sisällytetty kuitumateriaaliin. Levitystavasta riippuen nämä nesteet voivat muodostaa pinnalle kuivumisen jälkeen kalvokerroksen, jota ei voida fyysisesti erottaa alustasta. Tämä on myös komposiittimateriaalia.